

„Младежка визия за развитие на България“

Инициатива на президента на Република България Росен Плевнелиев

1 декември 2014 г.,

Медицински университет- Плевен

Участник в съвета за социални политики

СТ А Н О В И Щ Е

от

Димана Донева

„Политиките в подкрепа на уязвимите групи в България в контекста на членството ѝ в ЕС“.

„Обединен в многообразието.“ Какво си представяме, когато чуем мотото на Европейския съюз? Вероятно успешни и образовани хора от държавите-членки, които с общи усилия се стремят към едно по-добро бъдеще за Стария континент. Но в това многообразие се включват и едни други, уязвими, поставени в неравностойно положение хора: деца без родители, бежанци, маргинализирани малцинства, хора със заболявания, хора с трайни увреждания.

А по-доброто бъдеще е невъзможно, ако тези хора не бъдат интегрирани в обществото. Ако не им бъде дадена възможност за достоен живот, ако не им бъде осигурена закрила, ако на тях се гледа като на проблем, а не като на човешки същества с нужди, надежди и способности.

Държавата ни несъмнено трябва да извърви дълъг път в стремежа си да подобри живота на уязвимите групи. Много от възрастните хора в България едва преживяват с пенсиите си, сираците често са оставени на произвола на съдбата, хората с увреждания рядко намират работа, ромите не са добре интегрирани в обществото, а сега държавата е изправена и пред нелеката задача да осигури подслон на сирийските бежанци.

Осъзнаването на различията между отделните уязвими групи е ключ към адекватното осигуряване на помощ за всяка една от тях. Неработоспособните се нуждаят от добри здравни услуги и от възможност да водят нормален живот; Работоспособните хора от уязвимите групи имат нужда от интеграция в обществото и подходящи работни места.

Основната пречка пред воденето на успешни политики в подкрепа на уязвимите групи в България са недостатъчните финансови средства. Ако държавата отдели повече средства за социална политика за сметка на други отрасли, обаче, ситуацията няма да се подобри, а напротив, ще се завърти в един порочен кръг, в който бедността се засилва, а уязвимите групи са най-потърпевши. България не се нуждае от временно решение на проблема, а от дългосрочен план за действие. Ето защо моето становище е, че на уязвимите групи може да се помогне чрез цялостно развитие на икономиката в страната.

България, като държава-членка на Европейския съюз, може да обърне поглед към него и да потърси пример за успешни практики в подкрепа на уязвимите групи. Европейският социален фонд подкрепя бизнеса със социална насоченост, осигуряването на заетост за продължително безработни лица, по-доброто образование, борбата с маргинализацията, интегрирането на хората с увреждания, работи за по-добре функциониращи държавни структури и социални неправителствени организации.

Държавата ни трябва да се стреми по посока на разрастване на малкия и среден бизнес, подпомагане на неправителствените организации, насърчаване на социалното предприемачество и отваряне на работни места за хората в неравностойно положение.

А как може да се случи всичко това? Моето мнение е, че усилията трябва да бъдат насочени към осигуряването на по-добро образование. От българските училища и университети трябва да излизат способни и отговорни личности, които притежават нужните умения и убедеността, че трябва да се борят за по-добри условия на живот в страната.

Държавата ни също така трябва да работи за намаляване на ненужната бюрокрация за сметка на действащи електронни административни системи и за по-ефективно усвояване на европейските средства.

Отвъд икономическата промяна, от която страната ни се нуждае, обаче, има и един друг вид промяна, също толкова важна за интеграцията на хората в неравностойно положение: обществената промяна.

Трябва да бъде дадена гласност на проблемите, пред които са изправени тези в неравностойно положение. Необходимо е хората от уязвимите групи да се приемат не като статистика, а като личности, притежаващи достойнства и способности, които могат да се превърнат в ценен ресурс за страната. Проблемите, пред които тези хора са изправени, и възможните решения за тези проблеми трябва да бъдат разисквани в парламента, адекватно отразявани в медиите, обсъждани в обществото.

Тук отново важна роля играе образованието. Младите хора трябва да се научат да приемат и уважават различните, за да може когато тези млади хора се превърнат в движещата сила на държавата, да наемат хора от ромски произход или хора с физически увреждания на работа без предразсъдъци; да не виждат нередност в това децата им да учат в един клас с деца с произход, различен от българския.

По-доброто бъдеще за уязвимите групи в България безспорно изисква много усилия. То е въпрос на време, средства, реформи в законите, труд, търпеливост и постоянство. Но в крайна сметка се свежда до едно: личната отговорност на всеки един от нас.

27.11.2014

С уважение,
Димана Донева